

OTSUS

19.10.2017 nr 5-5/2017-054

Koondumise nr 27/2017 AS Alexela Oil ja Euro Oil Aktsiaselts täiendava menetluse alustamine

Koondumine

Alexela Varahalduse AS (ettevõtja, mis on valitseva mõju kaudu seotud AS-iga Alexela Oil) volitatud esindaja esitas 19.09.2017 Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt vastavalt 06.09.2017 AS-i Alexela Oil, Kapitalimeister OÜ ja KH Team OÜ vahel sõlmitud Euro Oil Aktsiaseltsi aktsiate müügilepingule soovib AS Alexela Oil (edaspidi Alexela) omandada 100% Euro Oil Aktsiaseltsi (edaspidi Euro Oil) aktsiatest.

Tehingu tulemusel saavutaks Alexela valitseva mõju Euro Oil'i üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning tegemist on koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle omandatakse valitsev mõju.

Seega on koondumise osalisteks Alexela ja Euro Oil.

Alexela kuulub Alexela Varahalduse AS kontserni, mille üle omab valitsevat mõju Heiti Hääl (isikukood 36305100240). Alexela Varahalduse AS kontserni kuulub mitmeid ettevõtjaid, mis tegutsevad erinevates valdkondades, mh põlevkiviõlist õlitoodete tootmine ja müük, soojus- ja elektrienergia tootmine ja müük, vedelgaasi import ja müük, terminaliteenuste osutamine, haagiste tootmine ja müük, metallitöötlus ja kinnisvara arendus. Alexela tegutseb mootorikütuste jae- ja hulgimüügiga. Alexela opereerib 76 tanklast koosnevat üle-eestilist tanklavõrgustikku.

Euro Oil kuulub Kapitalimeister OÜ ja KH Team OÜ ühise valitseva mõju alla. Euro Oil'i põhitegevuseks on mootorikütuste jae- ja hulgimüük ning ta opereerib 24 tanklat erinevates piirkondades üle Eesti.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste käibed Eestis ületasid kummalgi 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

Täiendava menetluse alustamine

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 Koondumise teate esitamise juhendi (edaspidi *Juhend*) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15% ühise turuosa. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25%, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Koondumise osaliste äritegevus kattub mootorikütuste jae- ja hulgimüügil.

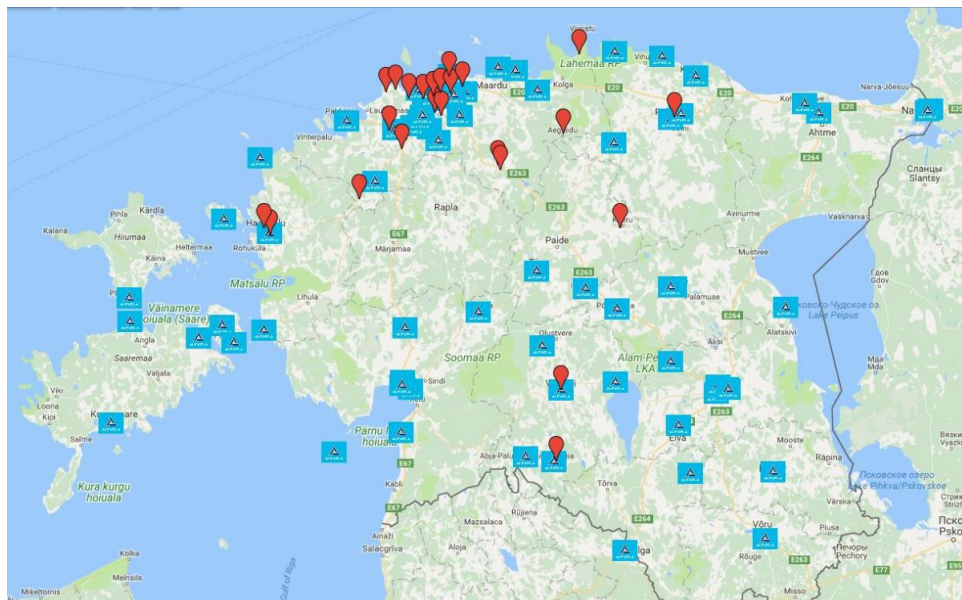
Koondumise osaliste teenindusjaamade liidetud turuosa kokku Eestis ületab 15% üksnes mootorikütuse jaemüügil, mistõttu on tegemist horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga Juhendi tähenduses.

Mootorikütuste hulgimüügil moodustab koondumise osaliste ühine turuosa koondumise teate kohaselt hinnanguliselt ligikaudu 2%. Seetõttu ei too koondumine kaasa olulist mõju mootorikütuste hulgimüügil ning tegemist ei ole horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga Juhendi mõistes. Märgitud põhjusel ei ole antud koondumise menetlemisel vajalik täpsemalt piiritleda mootorikütuste hulgimüügi kaubaturgu.

Konkurentsiamet hindab käesoleva koondumise mõju mootorikütuste jaemüügile, st tanklate tegevusele lokaalsetel territooriumitel, mis katavad ala kuni 10 minuti autosõidu raadiuses koondumise osaliste tanklatest linnades ning kuni 20 minutilise autosõidu raadiuses maapiirkondades.

Koondumise osaliste tanklate jaotumisest üle Eesti annab ülevaate alljärgnev kaart 1, kus punased punktid tähistavad Euro Oil-i ning sinised tähistused Alexela tanklate asukohti. Koondumise tulemusel lisanduks Alexela 76 tanklale 24 tanklat ning tanklate arvu poolest saaks Alexelast kõige suurem tanklakett Eestis.

kaart 1

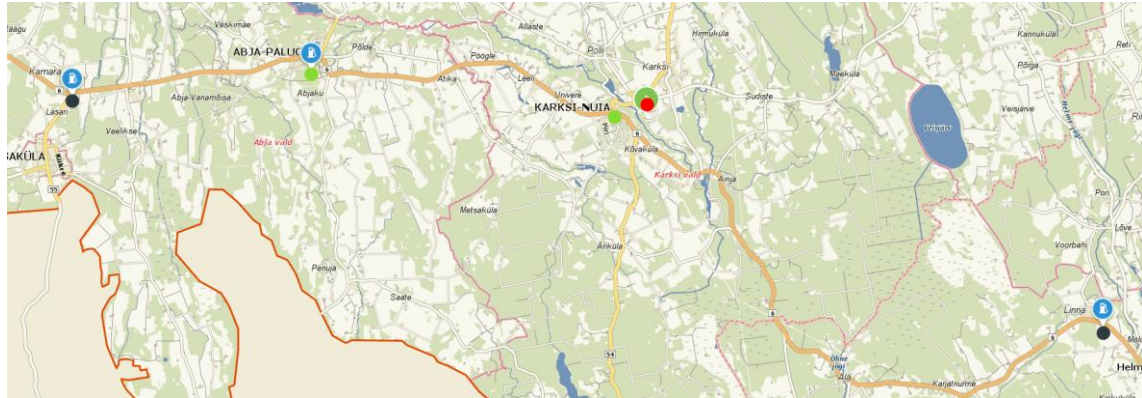

Hinnates koondumise osaliste turujõudu lokaalselt, st aladel kuni 10 minuti autosõidu raadiuses käesoleva koondumisega omandatavatest Euro Oil'i tanklatest linnades ning kuni 20 minutilise autosõidu raadiuses maapiirkondades, on käesoleva koondumise puhul tuvastatav hulgaliselt erinevaid lokaalseid piirkondi, kus koondumise osaliste tanklate haardeulatused kattuvad. Kõige rohkem on selliste lokaalsete alade kattuvusi Tallinnas ja Harjumaal, kus Euro Oil'il on 18 tanklat ning Alexelal 28 tanklat. Kokku on Tallinnas ja Harjumaal ligikaudu 150 tanklat. Tallinnas ja selle lähiümbruses on tanklate valik suur ja nende paiknemine tihe, mistõttu selles piirkonnas ja nendel aladel, kus koondumise osaliste tanklad paiknevad lähestikku, konkurentsiprobleeme ei teki.

Lisaks Tallinnale ja selle lähiümbrusele on eristatavad järgmised lokaalsed territooriumid, kus paiknevad mõlema koondumise osalise tanklad: Lahemaa piirkond, Rakvere linn koos lähiümbrusega, Ellamaa lähiümbrus, Haapsalu linn, Viljandi linn, Karksi-Nuia ja lähiümbrus. Nendest piirkondadest võib Konkurentsiameti esialgsel hinnangul konkurents kahjustuda Karksi-Nuias ja selle lähiümbruses ning Ellamaa lähiümbruses. Ülejäänud piirkondades on koondumise osalistele alternatiivsete tanklate valik piisav ning koondumine konkurentsi olukorda oluliselt ei muuda.

Karksi-Nuias ja lähiümbruses, st ligikaudu 20 minutilise autosõidu raadiuses Euro Oil'i Karksi- Nuia tanklast asub kokku neli tanklat, milledest kaks on Alexela tanklad. Alltoodud kaardil 2 on märgitud tanklate asukohad kuni 20 minutilise autosõidu kaugusel Karksi-Nuia Euro Oil'i tanklast, kus rohelised punktid tähistavad Alexela tanklaid, punane rohelisel taustal Euro Oil'i tanklat ning mustad konkurentidele kuuluvaid tanklaid.

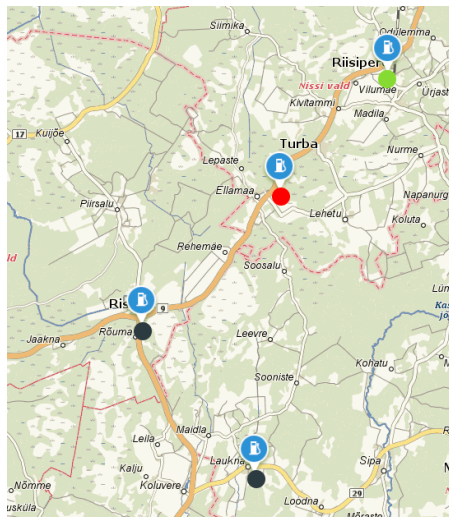
kaart 2

Tankla omanik või tanklakett	Tanklate arv
Alexela	2
Euro Oil	1
Koondumise osalised kokku	3
Ilmar ja N OÜ	1
GT	1
Kõik kokku	5

Euro Oil'i Ellamaa tankla lähieümbruses, st ligikaudu 20 minutilise autosõidu raadiuses, tegutseb kolm tanklat, millede seast üks on Alexela tankla. Alltoodud kaardil 3 tähistab roheline punkt Alexela tanklat, punane Euro Oil'i tanklat ning mustad konkurentidele kuuluvaid tanklaid.

kaart 3

Tankla omanik või tanklakett	Tanklate arv
Alexela	1
Euro Oil	1
Koondumise osalised kokku	2
Krooning	1
Comser OÜ	1
Kõik kokku	4

Tingituna koondumisest tulenevast võimalikust konkurentsi kahjustumisest Karksi-Nuias ja selle lähiümbruses ning Ellamaal ja selle lähiümbruses, peab Konkurentsiamet põhjendatuks nendes piirkondades koondumisest tulenevate muutuste täpsemat hindamist. Koondumise mõju konkurentsile moorikütuste jaemüügil eelnimetatud kahes piirkonnas selgitab koondumise täiendav menetlus.

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

Seoses tekkinud vajadusega teha kindlaks KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolude olemasolu või nende puudumine Alexela ja Euro Oil'i tanklate koondumise puhul ning võttes aluseks KonkS § 27 lg 1 p 2,

otsustan:

alustada täiendavat menetlust koondumisele hinnangu andmiseks.

KonkS § 27 lõike 2 kohaselt teeb Konkurentsiamet täiendava menetluse käigus nelja kuu jooksul ühe järgmistest otsustest:

- 1) annab koondumiseks loa, kui kontrollitava koondumise korral ei esine KonkS § 22 lõikes 3 nimetatud asjaolusid;
- 2) keelab koondumise, kui kontrollitava koondumise korral esinevad KonkS § 22 lõikes 3 nimetatud asjaolud;
- 3) lõpetab menetluse, kui koondumise osalised loobuvad koondumisest.

Vastavalt KonkS § 27 lõikele 3 võib Konkurentsiamet konkurentsi kahjustamise vältimiseks anda koondumiseks loa tingimusel, et koondumise osalised täidavad endale võetud kohustused.

/allkirjastatud digitaalselt/

Märt Ots
Peadirektor

*Konkurentsiameti 19.10.2017 otsuse nr
5-5/2017-054 ära kiri on samane originaaliga.
Otsuse ära kiri ei sisalda ärisaladusi.*

/Veiko Ilves/ 28.11.2017